

[Српски - Serbian]

МАГНА КАРТА

ПРЕАМБУЛА

Потписани ректори европских универзитета, који су се окупили у Болоњи приликом деветстоте годишњице најстаријег међу њима, четири године пре коначног укидања граница између чланица Европске заједнице, имајући у изгледу проширење сарадње између свих европских универзитета и процењујући да народи и државе морају, више него икада пре, постати свесни улоге коју ће одиграти универзитети у друштву које се мења и интернационализује, сматрају:

1. да будућност човечанства, сада, на крају миленијума, зависи увелико од културног, научног и техничког развоја, а који се одвија у центрима културе, науке и истраживања какви су истински универзитети;
2. да задатак ширења знања, који универзитети морају преузети за нове генерације, подразумева данас њихово служење целом друштву, а да културна, друштвена и привредна будућност друштва захтева знатна улагања и трајно образовање;
3. да универзитети морају да осигурају будућим генерацијама такво васпитање и образовање, које ће их оспособити да допринесу очувању хармоније у природном окружењу и животу.

Потписани ректори европских универзитета проглашавају пред свим државама и пред савешћу свих народа темељна начела која ће сада и у будућности омогућити остварење улоге универзитета.

ОСНОВНА НАЧЕЛА

1. Универзитет је аутономна институција у средишту друштва која су различито организована у зависности од географских услова и историјског наслеђа; универзитет ствара, преиспитује, процењује и преноси културу путем истраживања и поучавања

Како би могли да задовоље потребе света око себе, универзитети морају да буду у свом истраживању и поучавању морално и интелектуално независни од било каквих политичких ауторитета и интелектуално независни од политичких и привредних центара моћи.

2. Истраживање и настава на универзитетима морају да чине јединство да би се осигурало да универзитети прате промене у потребама и захтевима друштва и у напретку знања.
3. Слобода истраживања и поучавања је основно начело у животу универзитета. Владе и универзитети, у оквиру својих надлежности, морају да осигурају поштовање овог основног принципа.

Одбацујући нетрпељивост и увек отовени за дијалог, универзитет је идеална средина за сусретање наставника способних да преносе своје знање, да га истраживањем и иновацијама проширују и студената вољних да обогате свој ум овим знањем.

4. Универзитет је чувар европске хуманистичке традиције; његова је стална брига да се достигну универзална знања. У испуњавању своје мисије универзитет превазилази географске и политичке границе и потврђује животну потребу различитих култура да се узајамно упознају и утичу једна на другу.

СРЕДСТВА

Да би се постигли наведени циљеви, а поштујући споменута начела, потребна су и ефикасна средства примерена постојећим условима.

1. Да би се очувала слобода истраживања и наставе свим члановима универзитетске заједнице морају бити доступна одговарајућа средства за остваривање те слободе.
2. Избор наставника као и утврђивање њихових права и обавеза морају да полазе од начела недељивости истраживања и наставног рада.
3. Сваки универзитет мора – уз уважавање посебности – да омогући поштовање студентских слобода и да осигура услове у којима ће они стећи културу и образовање какво желе да стекну.
4. Универзитети – посебно европски – држе да је за стално увећавање знања од суштинске важности узајамна размена информација и документације, као и чести заједнички пројекти.

Стога, позивајући се на своје историјске корене, универзитети подстичу размену професора и студената, те сматрају да је политика признавања еквивалентности статуса, титула, испита (не умањујући значај националних диплома), као и политика доделе стипендија, основни инструмент који гарантује испуњење њихове мисије у данашњим условима.

Потписани ректори се у име својих универзитета обавезују да ће предузети све да охрабре све државе као и релевантне наднационалне организације да доследно обликују политику у складу са овом повељом која изражава свеопшту жељу свих универзитета која је слободно утврђена и изражена.